

NÁVOD NA POUŽITÍ
CZ Mod. 58

ČESKÁ ZBROJOVKA

Dříve než začnete se zbraní zacházet, seznamte se s tímto návodem a zvláště s následujícími bezpečnostními pokyny.

Nesprávné a nedbalé zacházení se zbraní může způsobit neúmyslný výstřel, který může mít za následek zranění, smrt nebo škodu na majetku. Stejně následky mohou mít svévolné úpravy, koroze nebo používání nepředepsaných nebo poškozených nábojů. V těchto případech nemůže výrobce nést za vzniklé následky odpovědnost.

Předtím, než byla tato zbraň vyexpedována, byla přezkoušena, pečlivě prohlédnuta a zabalena. CZ nemůže kontrolovat zacházení se zbraní potom, co opustí továrnu. Proto si před prvním použitím ověřte, že zbraň je nenabitá a nepoškozená. Tato příručka s instrukcemi by měla být vždy ke zbraní přiložena a to i v případě, že zbraň někomu půjčíte nebo prodáte.

OBSAH

BEZPEČNOSTNÍ POKYNY	3	POKYNY K ÚDRŽBĚ	9
NÁZVOSLOVÍ A POPIS ZBRANĚ	4	Rozborka pro čištění	9
POKYNY PRO POUŽÍVÁNÍ	5	Skládání pušky	10
Střelivo	5	Prohlídka složené pušky	11
Odklopení ramenní opěry	5	Prohlídka příslušenství	12
Sklopení ramenní opěry	5	Čištění pušky	14
Vyjmutí zásobníku	6	Čištění vývrtu a nábojové komory	15
Plnění zásobníku	6	Čištění ostatních částí pušky	15
Nabíjení pušky	6	Konzervace	16
Střelba jednotlivými ranami	6	Přezkoušení nastřelení pušky	17
Střelba dávkami	7	a její nastřelování	17
Přebíjení během střelby	7	ODSTRAŇOVÁNÍ FUNKČNÍCH ZÁVAD	18
Zajištění pušky	7	VYOBRAZENÍ A SEZNAM SOUČÁSTEK	20
Vybíjení pušky	7	TECHNICKÁ DATA	22
Nastavení mířidel	8	SEZNAM OBRÁZKŮ	24
Nasazení bodáku	8		

BEZPEČNOSTNÍ POKYNY

Z důvodů bezpečnosti vlastní i ostatních vždy respektujte bezpečnostní pokyny.

1. Vždy zacházejte se svou zbraní, jako kdyby byla nabitá.
2. Nikdy svou zbraní nemiřte na cokoli, na co nemíníte střílet.
3. Nikomu nevěřte, že zbraň není nabitá.
4. Než zbraň odložíte nebo předáte jiné osobě, přesvědčte se, že není nabitá.
5. Zbraň přechovávejte nenabitou, s nenapnutým bicím mechanismem.
6. Nikdy nepoužívejte zbraň k jinému účelu než ke střelbě.
7. Nikdy nenechávejte nabitou zbraň bez dozoru.
8. Před nabitím zbraně se přesvědčte, že vývrt hlavně, komora a závěr jsou čisté a bez překážek. Zbraň znečištěnou od střelby co nejdříve vyčistěte.
9. Používejte pouze čisté, suché, originální továrně vyrobené střelivo vysoké kvality, v dobrém stavu, příslušné pro ráži vaší zbraně.
10. Před střelbou nebo během střelby nepijte alkoholické nápoje ani neužívejte drogy.
11. Při střelbě dle možnosti používejte chrániče sluchu a ochranné střelecké brýle.
12. Když je zbraň nabitá a natažena, mějte pojistku v poloze zajištěno až do okamžiku, kdy jste připraveni ke střelbě.
13. Neblokujte výhozné okénko a dbejte na to, aby nikdo nepřekážel ve směru vyhozené nábojnice.
14. Nemačkejte spoušť a nedávejte prsty do lučíku spouště, pokud nemíříte na cíl a nejste připraveni střílet.
15. Než stisknete spoušť, ještě jednou si zkontrolujte váš cíl a prostor za ním. Střela může letět skrze nebo mimo váš cíl ještě několik stovek metrů.
16. Nikdy nestřílejte na vodní hladinu nebo na tvrdý povrch jako je kámen.
17. Nestřílejte ze zbraně poblíž zvířete, pokud není na tento hluk vycvičeno.

18. Pokud držíte zbraň, nikdy se neoddávejte „hrubým žertům“.
19. Selhání výstřelu: V případě, že nedojde k výstřelu, držte zbraň namířenou na cíl nebo do bezpečného prostoru a počkejte třicet sekund. Pokud nastal zpožděný zápal, náboj do třiceti sekund vystřelí. Jestliže k výstřelu nedojde, vytáhněte zásobník, vyjměte náboj z hlavně a prohlédněte zápalku. Je-li otisk od zápalníku na zápalce slabý, mimo střed, nebo žádný, nechte před další střelbou zbraň prohlédnout kvalifikovaným zbrojířem.
20. Před čistěním, skladováním nebo dopravou se vždy přesvědčte, že vaše zbraň není nabitá.
21. Zbraň a střelivo přechovávejte v odděleném a uzamčeném prostoru mimo dosah a dohled dětí a nepovolaných osob.
22. Nikdy neupravujte součástky zbraně. Můžete tak závažným způsobem narušit správnou funkci zbraně nebo její bezpečnost.
23. Pamatujte, že koroze, použití vadných nábojů, pád zbraně na tvrdý povrch nebo jiné „hrubé zacházení“ může způsobit poškození, které nemusí být na první pohled patrné. Pokud k něčemu takovému dojde, nechte zbraň prověřit zbrojířem.

NÁZVOSLOVÍ A POPIS ZBRANĚ

Názvy všech součástí pušky jsou uvedeny v kapitole *Vyobrazení a seznam součástí*.

Automatická puška vz. 58 ráže 7,62 x 39 mm je samočinná ruční zbraň jednotlivce určená k ničení živé síly střelbou, pažbou nebo bodákem, zejména v boji zblízka. Je konstruována na náboj vz. 43.

K činnosti závěru je využito tlaku plynů na píst, vzniklých hořením prachové náplně v hlavni. Část plynů vniklých plynovým kanálkem do prostoru pístu způsobuje svým tlakem při výstřelu samočinný pohyb závěru do jeho zadní polohy. Do přední polohy je závěr vrácen tlakem vratné pružiny.

Puška je vyráběna v provedení s dřevěnou pažbou pod označením Automatická puška vz. 58 P nebo v provedení se sklopnou ramenní opěrou pod označením Automatická puška vz. 58 V.

Ze zbraně lze střílet jednotlivými ranami nebo dávkami a to jak s použitím mířidel z libovolné polohy s oporou i bez opory, tak i od boku za pochodu bez zastávky. Ke střelbě jsou určeny zásobníky s kapacitou 30 nábojů. Po vystřelení posledního náboje ze zásobníku zůstane závěr otevřený. Účinná střelba na pozemní cíle je do 600 metrů a na vzdušné cíle jednotlivými ranami do 500 metrů, dávkami do 400 metrů. Na skupinové cíle je účinná střelba do 800 metrů. Puška je jednoduché konstrukce a zacházení s ní je prosté a proto je neustále připravena k okamžitému použití. Hmotnost a rozměry umožňují úspěšné použití zejména v zákopech, spojovacích zákopech, v osadách, horách a lesích.

Při správném ošetřování a používání je její činnost při střelbě spolehlivá a bezpečná i za ztížených podmínek. K rozebírání zbraně pro čištění a konzervování není třeba žádného nářadí.

POKYNY PRO POUŽÍVÁNÍ

Střelivo

Používejte výhradně standardní náboje tovární výroby příslušné ráže, které odpovídají předpisům CIP (Mezinárodní organizace pro zkoušení ručních palných zbraní a střeliva) nebo SAAMI (americká norma pro zbraně a střelivo). Použití jiných nábojů může způsobit funkční závady, poškození zbraně nebo zranění střelce.

Odklopení ramenní opěry

Uchopte levou rukou pušku za předpažbí zespodu. Palec pravé ruky přiložte shora na víko pouzdra závěru a ukazováčkem pravé ruky stlačte stiskátko západky ramenní opěry na doraz. Odklopte rameno opěry doprava nakloněním zbraně, uvolněte stiskátko západky ramenní opěry a pokračujte v odklápění doprava, až ozub západky ramenní opěry slyšitelně zapadne do výřezu přední hlavice ramene opěry.

Sklopení ramenní opěry

Levou rukou držte pušku za předpažbí zespodu a pravou ruku položte na rameno opěry z levé strany. Palec pravé ruky přiložte na víko pouzdra závěru a ukazováčkem stlačte stiskátko západky ramenní opěry na doraz. Pravou rukou sklápějte rameno opěry směrem k pravé straně pouzdra závěru, až se ozve slyšitelné zapadnutí ozubu západky ramenní opěry do výřezu na přední hlavici ramene opěry.

Vyjmutí zásobníku

Pravou rukou uchopte pušku za pažbičku a levou rukou uchopte zásobník za jeho přední stěnu. Palec levé ruky položte na záchytku zásobníku a stlačte ji dopředu (obr. 2). Zároveň vykleňte zásobník dopředu směrem k hlavni a vytáhněte jej z okénka pouzdra závěru.

Plnění zásobníku

Zásobník uchopte do ruky ústím nahoru. Položte náboj na podavač dnem k zadní stěně zásobníku a stlačte jej dolů, až zapadne pod hubici zásobníku (obr. 3). Další náboj umístěte na předcházející a zasuňte stejným způsobem. Dno nábojnice musí přilehnout na zadní stěnu zásobníku. Náboje musí být uloženy v zásobníku pravidelně klikatě za sebou.

Nabíjení pušky

PŘI NABÍJENÍ MĚJTE PUŠKU VŽDY ZAMÍŘENOU DO BEZPEČNÉHO PROSTORU!

Pravou rukou uchopte pušku za pažbičku a levou rukou zasuňte do pouzdra závěru plný zásobník. Zásobník při zasouvání nejprve zaklesněte jeho výstupky na předním okraji u ústí zásobníku do vybrání v přední stěně okénka pouzdra závěru. Potom jej vykloněním dozadu zasuňte na doraz svým ústím do okénka pro zásobník, až záchytky zásobníku slyšitelně svým ozubem zaskočí za výstupek na zadním okraji u ústí zásobníku. Následně levou rukou uchopte pušku za předpažbí zespodu a pravou ruku položte na napínací páku nosiče závorníku. Pomocí páky natáhněte závěr až na doraz do zadní polohy a poté páku vypusťte (obr. 4). Nyní je zbraň připravena ke střelbě. Pokud neholdáte bezprostředně střílet, zajistěte zbraň způsobem uvedeným dále v části *Zajištění pušky*.

Střelba jednotlivými ranami

Střílet jednotlivými ranami lze po přestavení přeřadovače (pojistky) do polohy „1“, tj. směrem dozadu. Po stisknutí spouště dojde k výstřelu jednoho náboje. Po uvolnění spouště a jejím opětovném stisknutí dojde k dalšímu výstřelu.

Střelba dávkami

Pro střelbu dávkami (malými - 3 až 4 rány, velkými - 10 až 30 ran) je nutné přestavit přeřadovač do polohy „30“, tj. směrem dopředu. Je-li puška nabitá a má v zásobníku dostatek nábojů, lze střelbu kdykoliv zahájit stisknutím spouště a přerušit uvolněním spouště. Velikost dávky je závislá na době stisknutí spouště a může být od 2 nábojů do plné kapacity zásobníku.

Přebíjení během střelby

Po vystřelení posledního náboje ze zásobníku zůstane závěr zachycen v zadní poloze. Vyjměte prázdný zásobník a vsuňte naplněný. Natáhněte závěr kousek dozadu a vypusťte jej. Puška je opět nabitá a připravena ke střelbě.

Zajištění pušky

Přestavte přeřadovač (pojistku) do svislé polohy směrem dolů. Tím je znemožněno vystřelení náboje neboť nelze uvolnit úderník. Tento způsob zajištění však neomezuje normální činnost ostatních částí závěru mimo úderník, takže je možné nabít i vybit náboj z nábojové komory.

Vybíjení pušky

ZAMIŘTE DO BEZPEČNÉHO PROSTORU!

V případě, že ještě nebyl vystřelen poslední náboj ze zásobníku postupujte takto:

- zajistěte pušku
- vyjměte zásobník
- ručním natažením závěru do zadní polohy vybijte náboj z nábojové komory
- přestavte přeřadovač (pojistku) do polohy „30“
- závěr natáhněte pomocí napínací páky nosiče závorníku až do zadní polohy
- při stisknutí spoušti vypusťte závěr dopředu, čímž dojde k uvolnění úderníku a jeho pružiny
- pušku opět zajistěte

V případě, že již byl vystřelen poslední náboj ze zásobníku a závěr zůstal zachycen v zadní poloze postupujte takto:

- vyjměte zásobník
- přestavte přeřaďovač (pojistku) do polohy „30“
- závěr natáhněte pomocí napínací páky nosiče závorníku až do zadní polohy
- při stisknutí spoušti vypusťte závěr dopředu, čímž dojde k uvolnění úderníku a jeho pružiny
- zajistěte pušku

Nastavení mířidel

Hledí je možné přenastavit po stlačení stiskátka hledí a přesunutím stavítka do požadované polohy určené ryskou s čísly 1 až 8, které označují vzdálenost střelby ve stovkách metrů (obr. 5). Mimoto je na levé straně klapky hledí ryska označená „U“ (univerzál), pro střelbu na pohyblivé cíle a pro boj v noci na vzdálenost do 300 metrů.

Mušku lze regulovat stranově a výškově mírou zašroubování do čepu mušky. Nosič mušky má v čelní stěně půlkruhové vybrání, které odkrývá střední část čepu mušky. Na čepu mušky a ve stěně vybrání nosiče jsou dvě nastřelovací rysky, které, jsou-li proti sobě, označují správnou stranovou polohu mušky. Správnou výškovou polohu mušky zajišťuje kapička nitrolaku na předním okraji mušky a nosiče mušky. Vyšroubování (zašroubování) mušky, změna její výšky o 1 závit (0,5 mm) nebo posunutí čepu mušky do strany o 0,5 mm mění polohu středního bodu zásahu při střelbě na 100 metrů o 14 cm.

Nasazení bodáku

Bodák uchopte levou rukou za stříšku a nasadte jej zespodu do drážek na nosiči mušky a zasuňte dozadu, až dojde k zapadnutí západky bodáku do drážky v nosiči. Před sejmutím bodáku zatlačte na tlačítko umístěné na levé straně bodáku a následně bodák pohybem vpřed vysuňte.

POKYNY K ÚDRŽBĚ

Rozborka pro čištění

1. ZAMIŘTE DO BEZPEČNÉHO PROSTORU!
2. Vyměňte zásobník.
3. Levou rukou uchopte pušku zespodu za pouzdro a palcem pravé ruky zleva zatlačte na vystupující konec kolíku víka pouzdra závěru. Palcem a ukazováčkem pravé ruky pak uchopte vroubkovanou hlavu kolíku a vytáhněte jej doprava, až se ozve slyšitelné cvaknutí.
4. Palec pravé ruky opřete o zadní stěnu víka pouzdra závěru. Tlakem palce dopředu a nahoru vysuňte vratné ústrojí z pouzdra závěru (obr. 6). Uchopte víko pouzdra závěru a tažením dozadu vysuňte celé vratné ústrojí.
5. Pomocí napínací páky stáhněte závěr dozadu na doraz a mírně jej přizvedněte. Jakmile je přední část závěru dostatečně nadzvednuta nad pouzdro závěru, podsuňte pod závěr prsty pravé ruky, sevřete závěr do dlaně a vyjměte jej z pouzdra závěru.
6. Vezměte závěr do levé ruky a pravou rukou uchopte úderník za hlavu. Za současného natáčení úderníku směrem doleva jej vytáhněte z nosiče závorníku (obr. 7). Výstupek v nosiči závorníku přitom musí projít příčnou drážkou do sousední průběžné drážky v úderníku.
7. Závorník stáhněte dozadu a vyjměte jej z nosiče směrem dolů (obr. 8).
8. Závoru ze závorníku vykleňte směrem nahoru a vyjměte ji (obr. 9).
9. Palcem pravé ruky zleva zatlačte na vystupující konec kolíku nadpažbí. Palcem a ukazováčkem pravé ruky pak uchopte vroubkovanou hlavu kolíku a vytáhněte jej doprava, až se ozve slyšitelné cvaknutí.
10. Pravou rukou nadzdvihněte zadní část nadpažbí, vykleňte jej nahoru a tažením dozadu nadpažbí sejměte.
11. Levou rukou uchopte pušku zespodu za podpažbí. Pravou rukou uchopte píst a stlačte ho dozadu proti působení pružiny pístu. Potom vykleňte píst nahoru z pístové trubice a tahem za píst šikmo dopředu jej vysuňte i z vybrání v základně hledí (obr. 10). Jestliže se pružina pístu nevysunula spolu s pístem, vysuňte ji zadním koncem pístu.

UPOZORNĚNÍ:

Potud provedená rozborka pro čištění a konzervaci stačí. Žádné další díly pušky nedemontujte. Pokud se domníváte, že puška vyžaduje seřízení nebo opravu, svěťte ji zbrojíři!

Skládání pušky

1. Levou rukou uchopte pušku zespodu za podpažbí. Pravou rukou uchopte píst s navlečenou pružinou a válcovou částí jej zasuňte do vybrání v základně hledí šikmo dolů na doraz. Hlavu pístu sklopte na válcové lůžko pístové trubice a píst uvolněte. Působením pružiny bude píst přesunut do své přední polohy.
2. Nos přední objímky nadpažbí zaklesněte do drážek na plynovém násadci a nadpažbí sklopte. Kolík nadpažbí zasuňte úplně doleva, čímž dojde k zajištění nadpažbí proti uvolnění.
3. Závoru uložte svými klouby do ložisek v závorníku. Závorník vložte do vybrání v nosiči závorníku v blízkosti můstku a následně jej posuňte dopředu do drážek v nosiči. Úderník částečně zasuňte do nosiče závorníku tak, aby rysky na úderníku a na zadní stěně nosiče byly orientovány proti sobě (obr. 11). Potom o celou délku rysky otočte úderník doprava a zasuňte jej do nosiče závorníku na doraz.
4. Složený závěr uchopte do pravé ruky tak, aby se palec opíral o zadní čelo nosiče závorníku a prostředník o přední čelo. Pušku zespodu uchopte levou rukou za pouzdro závěru a mírně ji sklopte ústím hlavně k zemi. Závěr vložte shora do zadní části pouzdra. Vložený závěr zasuňte do krajní přední polohy, přičemž úderník zůstane zadržen levým záchytem úderníku (obr. 12).
5. Nejprve částečně zasuňte pružinu úderníku do dutiny úderníku a potom vratnou pružinu do otvoru v nosiči závorníku (obr. 13). Přeřaďovač (pojistku) nastavte buď do polohy „1“ nebo „30“ a stiskněte spoušť, čímž dojde k uvolnění úderníku z jeho levého záchyty. Tím bude možné lehce vratné ústrojí zasouvat dopředu. Přední část víka podvlékněte do drážek v nosiči a tlakem dopředu a dolů zasuňte výstupek základny do vybrání v zadní části pouzdra závěru (obr. 14). Následně vratné ústrojí zajistěte zasunutím kolíku víka pouzdra doleva, až se ozve slyšitelné cvaknutí. Není-li úderník uvolněn stisknutím spouště, znamená to, že nosič závorníku není v krajní přední poloze a úderník je držen pravým záchytem.

Prohlídka složené pušky

Při prohlídce složené pušky je třeba přezkoušet

- činnost závěru
- činnost spuštěadla
- správnost hledí a mušky
- upevnění bodáku
- činnost ramenní opěry

Činnost závěru: Při natažení závěru musí být pohyb součástek plynulý bez zadržávání se značným odporem vratné pružiny. Při vypuštění závěru se závěr musí energicky pohybovat vpřed, přičemž nosič závořníku musí doběhnout do své přední krajní polohy a opřít se o čelo pouzdra. Je-li do pušky zasunut prázdný zásobník, musí záchytky závěru při pohybu závěru vpřed zadržet závěr v otevřené poloze. Správnost podávání, vytahování a vyhadzování se ověřuje ručním opakováním za použití zásobníku, který je naplněn školními náboji. Tímto dojde i k odzkoušení zásobníku a záchytky zásobníku, která při zasunutí zásobníku do zbraně musí svým ozubem slyšitelně zaskočit za výstupek na zadním okraji u ústí zásobníku. Bez stisknutí záchytky zásobníku se nesmí zásobník z pouzdra závěru uvolnit. Po odzkoušení činnosti závěru nesmí úderná pružina zůstat stlačena.

Činnost spuštěadla: Provádějte pouze se školními náboji! Spuštění naprázdno je zakázáno! Přestavte křídélko přepřadovače do polohy „1“ nebo „30“ a ručním opakováním zasuňte školní náboj do nábojové komory. Při stisknutí spouště se musí úderník uvolnit a slyšitelně dopadnout na zápalník. Je-li křídélko přepřadovače nastaveno do polohy „zajištěno“, tj. směrem dolů, nesmí se úderník stisknutím spouště uvolnit. Přepřadovač musí být při nastavování do každé z poloh otáčen natolik, že se ozve slyšitelné cvaknutí. Ke změně polohy křídélka je nutno vyvinout určitou sílu.

Správnost hledí a mušky: Je třeba zkontrolovat, zda klapka hledí nemá stranovou vůli a není-li ohnuta. Je-li stiskátko stlačeno, musí se stavítko ledí lehce posouvat po klapce a ve všech polohách musí být perem hledí přitlačováno k sáňkám hledí. Ozub stiskátka musí zapadat do všech zářezů na klapce. U mušky je nutné zkontrolovat, není-li poškozena, zda jsou nastřelovací rysky proti sobě a zda není porušeno výškové nastavení mušky (zjišťuje se z porušení celistvosti kapky červeného nitrolaku uvnitř chránítka mušky).

Upevnění bodáku: Vztyčený bodák se na pušce nesmí příliš viklat ani posouvat v podélném směru.

Činnost ramenní opěry: U pušek s ramenní opěrou se přezkouší jestli je ramenní opěra ve sklopené poloze zajištěna. V odklopené poloze musí být ramenní opěra pevná a nesmí se příliš viklat. Po stlačení stiskátka se musí opěra lehce odklápět a sklápět.

Prohlídka příslušenství

Při prohlídce příslušenství je třeba prohlédnout

Brašnu na zásobníky:

- zda impregnovaná plachtovina není v některých místech prodřena a znečištěna
- není-li boční kapsa a její příklop se zápinkou odpárán
- nejsou-li odpárány příhrádky v brašně nebo kožené olemování
- není-li utžen knoflík na brašně a zápinka na příklopu

Zásobník:

- zda podavač, ústí zásobníku a stěny nejsou poškozeny
- není-li unavená pružina podavače
- činnost podavače: zásobník naplňte 8 až 10 školními náboji a zasuňte jej do složené pušky. Závěr stáhněte za napínací páku do zadní polohy a vypusťte. Opakujte až do vyprázdnění všech nábojů ze zásobníku. Závorník po každé musí zasunout náboj do nábojové komory a při zpětném pohybu jej vytáhnout a vyhodit z pouzdra závěru.
- zda je dno zásobníku pevně zajištěno pojistkou

Bodák s pochvou:

- lze-li snadno a volně bodák vztyčit a skrýt
- neviklá-li se bodák v drážce na spodku nosiče mušky a nemá-li vůli v podélném směru
- není-li povrch bodáku potlučen a odřen

- není-li pochva bodáku rozpárána
- zda řemínek a knoflík správně zajišťují bodák proti vypadnutí z pochvy

Jednotný popruh ručních zbraní:

- není-li znečistěn promaštěním, podřen a otřepen

Vytěrák:

- zda nejsou díly vytěráku pokřiveny a jejich závity poškozeny nebo ulomeny
- zda se oba díly vytěráku dají do sebe správně zašroubovat v jeden celek
- zda nejsou na styku sešroubovaných dílů ostré hrany
- je-li sešroubovaný vytěrák rovný a neviklá se

Koudelníček:

- jde-li zašroubovat do vytěráku nebo do zátky olejničky
- je-li souosý s vytěrákem
- nemají-li žebra koudelníčku trhliny a ostřiny

Žíněný kartáček:

- jde-li zašroubovat správně do vytěráku nebo do zátky olejničky
- není-li drát se žíněmi uvolněn v krčku kartáčku
- není-li pokřiven, nalomen a nemá-li ostřiny
- nejsou-li žíně znečistěny nebo příliš opotřebovány, popř. vypadány

Chránítka ústí:

- není-li otvor chránítka ústí natolik opotřebován, že by při čišění mohl vytěrák poškodit vývrt u ústí hlavně
- jde-li lehce nasadit na chránítka závitu

Olejníčku:

- zda je v ní olej
- zda je uzávěr (zátku) v pořádku a zda olejníčka neteče
- jde-li do zátky zašroubovat žíněný kartáček, koudelníček nebo vytěrák

Klíč mušky:

- zda není pokřiven nebo zlomen

U všech těchto částí příslušenství se kontroluje, zda není poškozena povrchová ochrana a zda nejsou pokryty rzi.

Čistění pušky

Čistěte pušku

- po každém použití
- po každém navlhnutí
- co nejdříve po střelbě
- v mírných klimatických podmínkách nejméně jednou za rok
- v náročných klimatických podmínkách nejméně jednou měsíčně

K čistění pušky používejte

- čistých jemných hadrů vhodných k čistění a mazání součástek
- konopné hrubě česané koudele bez pazdeří (jen k čistění hlavně)
- čistícího zbrojního oleje k přípravě vodní emulze smícháním jednoho dílu čistícího zbrojního oleje se třemi díly vody k rozpouštění nečistoty na součástkách vystavených účinku prachových plynů (vývrt hlavně, závěr, píst)
- vodního roztoku čistícího prostředku SOD se používá jako náhrady za čistící zbrojní olej mimo zimní období. Roztok se připraví rozpuštěním obsahu jednoho sáčku (16 g) v jednom litru vody.

- petroleje ke svícení k rozpouštění a smývání ztvrdlých starých mazadel (vazelíny P), nečistot a rzi. Po použití petroleje musí být součástky pečlivě do sucha otřeny koudelí, pak suchým čistým hadříkem a nakonzervovány.
- žíněného kartáčku (z příslušenství)

Čistění vývrtní a nábojové komory

Vývrt hlavně se čistí ze strany ústí. K tomu je třeba sešroubovat oba díly vytěráku a koudelníček (obr. 15). Na vytěrák se navleče chránítka ústí. Konec vytěráku s kruhovou drážkou se zasune do podélného otvoru ve vyšroubované zátce olejníčky a zajistí klíčem mušky, který se prostrčí příčným otvorem v zátce olejníčky. Na koudelníček se namotá vrstva koudel tak, aby při čistění mohla projít vývrtem hlavně mírně ztuha a vyplňovala dobře drážky. Potom se koudel namočí do emulze čistícího zbrojního oleje nebo do vodního roztoku čistícího prostředku SOD a koudelníček omotaný koudelí se vsune do vývrtní hlavně směrem od ústí. Chránítka ústí se převleče přes chránítka závitu a pootočí tak, aby pojistka závitu chránítka závitu zapadla do výřezu v chránítka ústí.

Vytěrák se uchopí za klíč mušky a zátka a plynule bez násilí se protahuje sedmkrát až desetkrát po celé délce vývrtní. Potom se chránítka ústí sejme, vytěrák se vytáhne a koudel se vymění; namočí se znovu do čistícího prostředku a opět se vytěrákem několikrát protáhne vývrt hlavně. Potom se vytěrák a koudelníček očistí od emulze a výřezem v koudelníčku se provleče suchý čistý hadřík. Čistění hadříkem se několikrát opakuje, pokud se na hadříku objevují skvrny od rzi nebo spalných produktů. Objevují-li se tyto skvrny i po několikerém vytření hlavně hadříkem, je nutno opakovat čistění koudelí a čistícím prostředkem SOD a pak opět vytřít vývrt hlavně do sucha čistými hadříky. Když při posledním protáhnutí vývrtní hlavně nebudou zjištěny na hadříku stopy spalných produktů prachu nebo rzi, vyčistí se nábojová komora.

K čistění nábojové komory a pístové trubice se koudelníček zašroubuje do příčného otvoru v zátce olejníčky ze strany otvoru bez závitu. Nábojová komora se potom vyčistí stejným způsobem jako vývrt hlavně, přičemž olejníčka ve svislé poloze slouží jako rukojeť koudelníčku.

Čistění ostatních částí pušky

Pístová trubice se protře koudelí nasycenou čistícím prostředkem SOD a pak se do sucha vytře. Čistění se provádí tak dlouho, dokud nejsou odstraněny všechny usazeniny z prachových plynů. Do sucha vytřená pístová trubice se nakonzervuje tenkou vrstvou vazelíny P.

Při čistění pístu je třeba věnovat pozornost odstranění usazenin z obvodové drážky na jeho hlavě. Po promytí v čistícím prostředku se píst otírá koudelí. Píst se po odstranění nečistot do sucha vytře čistým hadrem a nakonzervuje slabou vrstvou vazelíny P.

Pouzdro závěru, závěr a nerozebrané spušťadlo, hledí a vratné ústrojí se čistí pomocí dřivek omotaných hadříkem namočeným v čistícím zbrojním oleji. Otvory, drážky, výřezy a vybrání se čistí zašpičatělými dřívky. Po vyčistění se součástky do sucha vytřou čistým hadrem a nakonzervují vazelínou P. Též se přezkouší, zda po čistění nerozebraného spušťadla je poloha součástek spušťadla správná, zvláště ramen péra spušťadla.

Součástky silně znečištěné spalnými produkty prachu lze ponořit do čistícího roztoku nejvýše po dobu 30 minut, protože delší doba není účelná. Zbytky čistícího roztoku je nutno pečlivě odstranit. Nikdy neponechávejte ve vývrtu hlavně čistící zbrojní olej nebo jeho emulzi.

Dřevěné součásti pušky, tj. pažba, pažbička a předpažbí, se otřou mastným hadrem a poté se do sucha vytřou čistým suchým hadrem. Občas se napouštějí dřevitým (lněným) olejem.

Lakované části pušky, jako je vnější povrch hlavně, pouzdra závěru, lučík, víko vratného ústrojí a botka, se nekonzervují ale otírají promaštěným hadrem a potom se otřou čistým suchým hadrem.

V zimním období, kdy teploty poklesnou pod -2°C se k čistění pušky používá jen petroleje.

Konzervace

Ke konzervování pušky se používá

- konzervační vazelína P k ochraně kovových částí pušky před korozí. Této vazelíny se používá po celý rok tehdy, neklesne-li teplota pod -10°C . Vazelína P nesmí obsahovat žádnou vlhkost. Je-li podezření, že mazadlo obsahuje vlhkost, musí být vazelína a olej před použitím zbaveny vlhkosti zahřátím na teplotu 105 až 115°C . Nepřehřáté vazelíny lze použít jen ke krátkodobému konzervování.
- dělového oleje k mazání třecích ploch pušky, které jsou v používání
- dřevitého nebo lněného oleje k napouštění dřevěných částí zbraně

Před započítím konzervace vývrtu hlavně a nábojové komory se do výřezu v koudelníčku navleče hadřík nasycený vazelínou P. Hadřík musí být tak velký, aby vývrtem lehce procházel. Vytěrák se potom plynule protáhne celou délkou vývrtu dvakrát až třikrát tak, aby konzervační prostředek dobře přilnul na drážky a pole vývrtu hlavně a nábojové komory a vytvořil tenkou souvislou vrstvu. Příliš namazané součástky se rychle znečišťují, a proto je třeba nanášet na ně jemnou vrstvu konzervačního prostředku promaštěným hadříkem. Při mazání vybrání, drážek a štěrbin je třeba hadřík namotat na dřívko. Konzervování vývrtu hlavně dělovým olejem chrání před korozí nejvýše několik dní. Ponechá-li se do sucha vyčištěný vývrt déle než 1 hodinu, navlhne působením okolního vzduchu a nesmí se již konzervovat, dokud není opět vytřen čistým, suchým hadrem. Ke konzervování pušky v běžném používání se v zimním období při mrazu pod -10°C používá směs dělového oleje a vazelíny P v poměru 3:1. Poklesne-li teplota pod -30°C , používá se ke krátkodobému konzervování čistého dělového oleje. Olej je použitelný pouze do teploty -40°C , ale nezaručuje dlouhodobou odolnost proti korozi.

Přezkoušení nastřelení pušky a její nastřelování

Nastřelení pušky se přezkoušuje pouze pokud se během střelby zjistí neobvyklé úchyly zásahů, neobvyklý rozptyl nebo v případech, kdy byla provedena výměna součástek nebo oprava, která by mohla porušit nastřelení. K přezkoušení nastřelení a k nastřelování smí být použito pouze náboje 7,62 mm vz. 43. Všechny náboje musí být stejné výrobní série. Nastřelení se přezkoušuje na dálku 100 m, přičemž hledí je nastaveno na dálku „3“. Střílí se buď se vztyčeným bodákem nebo bez bodáku na bílý terč nejméně 1 m vysoký a 0,5 m široký. Na terč se připevní nástřelný list, který má tvar černého obdélníku 35 cm vysokého a 25 cm širokého. Záměrným bodem je střed spodního okraje nástřelného listu (černého obdélníku), který má být přibližně ve stejné úrovni s okem střelce. Na svislé čáře, která prochází záměrným bodem, se vyznačí normální poloha středního zásahu. Tento střední zásah při hledí „3“ má být ve výšce 28 cm nad záměrným bodem a je zároveň kontrolním bodem při určování přesnosti nastřelení pušky. Kolem kontrolního bodu je opsána kontrolní kružnice o průměru 10 cm. Střílí se vleže s oporou. Při střelbě musí být ruka držící pušku za podpažbí opřena o oporu. Vystřelí se 4 rány jednotlivě, přesně a stále stejně zamířené na střed spodního okraje černého obdélníku, přičemž střelec během střelby nemění polohu těla ani ruky. Puška se považuje za nastřelenou, dají-li se všechny 4 zásahy, v krajním případě 3 (je-li jeden zásah velmi odchylen od ostatních) zakrýt kruhem o průměru 18 cm a není-li střední zásah uchýlen od kontrolního bodu více než o 5 cm na kteroukoli stranu.

ODSTRAŇOVÁNÍ FUNKČNÍCH ZÁVAD

Při správném používání a údržbě je pravděpodobnost vzniku závad minimální. Pokud tato situace přesto nastane, řiďte se následujícími pokyny.

POZOR - pokud vznikne při střelbě závada funkce, mimořádně se zvyšuje pravděpodobnost nechtěného výstřelu. Proto při odstraňování závady důsledně dodržujte dříve uvedené bezpečnostní pokyny. Mířte neustále do bezpečného prostoru, neotáčejte pušku proti sobě ani proti jiným osobám a nedávejte ruce před ústí hlavně!

S pomocí „školních nábojů“ si nacvičte rychlé odstraňování níže popsaných závad.

Závada	Pravděpodobná příčina	Způsob odstranění
Nepodání náboje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znečistěný vnitřek zásobníku 2. Deformované stěny pouzdra nebo hubice zásobníku 3. Unavená nebo zlomená pružina podavače 4. Krátký zákluz závěru vlivem znečistění 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zásobník rozeberte a vyčistěte 2. Zásobník vyměňte a vadný předejte k opravě 3. Vyměňte pružinu podavače 4. Pušku rozeberte a vyčistěte
Selhač	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poškozený zápalník (není-li na zápalce otisk od zápalníku) 2. Unavená nebo zlomená pružina úderníku (slabý otisk zápalníku na zápalce) 3. Vadný náboj 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyměňte zápalník 2. Vyměňte pružinu úderníku 3. Po uplynutí asi 30 sekund (nebezpečí opožděného zápalu) ručním natažením závěru vybijte náboj z nábojové komory. Vyhozený náboj prohlédněte; má-li zápalka přiměřený otisk po úderu zápalníku, náboj vyměňte

Nevrácení pístu do přední polohy	Unavená nebo prasklá pružina pístu	Vyměňte pružinu pístu
Nedovření závěru	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znečistěný závěr 2. Vadný (deformovaný) náboj 3. Znečistěná nábojová komora 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Závěr rozeberte, vyčistěte a naolejujte 2. Ručním natažením závěru vybijte náboj z nábojové komory 3. Vyčistěte nábojovou komoru
Nevytažení nábojnice z nábojové komory	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlomená pružina vytahovače 2. Ulomený drápek vytahovače 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyměňte pružinu vytahovače 2. Veměňte vytahovač
Nevyhození nábojnice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Krátký pohyb závěru dozadu vlivem znečistění 2. Zlomený píst 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pušku rozeberte a vyčistěte 2. Veměňte píst
Vyskakování náboje ze zásobníku	Pružina podavače je příliš silná nebo je rozevřená hubice zásobníku	Vyměňte zásobník a vadný předejte k opravě
Nezachycení závěru záchytkou závěru	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vadný zásobník 2. Poškozená nebo opotřebovaná záchytká závěru 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyměňte zásobník a vadný předejte k opravě 2. Záchytku závěru opravte začištěním nebo ji vyměňte

Pokud nelze závadu odstranit žádným z výše uvedených způsobů, svěřte pušku k prohlídce a opravě zbrojíři.

1 Hlaveň	29 Přerušovač
2 Nosič mušky	30 Spoušťová páka
3 Muška	31 Vypouštěcí páka
4 Chránítka závitu	32 Záchyty úderníku (levý, pravý)
5 Pojistka chránítka závitu s pružinou	33 Pojistník
6 Plynový násadec	34 Pero spušťadla
7 Píst	35 Přeřadovač (pojistka)
8 Pružina pístu	36 Lučik s lůžkem pro pažbičku
9 Klapka hledí	37 Pažba
10 Stiskátko hledí	38 Botka
11 Pouzdro závěru	39 Šroub botky
12 Vyhazovač	40 Šroub pažby
13 Nosič závorníku	41 Nadpažbí
14 Závorník	42 Podpažbí
15 Zápalník	43 Pažbička
16 Vytahovač	44 Šroub pažbičky
17 Opěrka vytahovače	45 Pouzdro zásobníku
18 Pružina vytahovače	46 Podavač
19 Závora	47 Pružina podavače
20 Úderník	48 Dno zásobníku
21 Víko pouzdra závěru	
22 Vodící tyčinka úderné pružiny	
23 Úderná pružina	
24 Vodící tyčinka vratné pružiny	
25 Vratná pružina	
26 Vodítko vratné pružiny	
27 Uzávěra vratné pružiny	
28 Spoušť	

Výrobce si ponechává právo provést změny, které považuje za nezbytné pro vylepšení svých modelů, nebo aby vyhověl požadavkům výrobní nebo obchodní povahy.

TECHNICKÁ DATA

Ráže		7,62 x 39
Celková délka pušky s pažbou (bez bodáku)	[mm]	845
Celková délka pušky s pažbou a vztyčeným bodákem	[mm]	1000
Celková délka pušky s odklopenou opěrou (bez bodáku)	[mm]	845
Celková délka pušky s odklopenou opěrou a bodákem	[mm]	1000
Celková délka pušky se sklopenou opěrou (bez bodáku)	[mm]	636
Celková výška pušky se zásobníkem	[mm]	255
Celková šířka pušky s pažbou	[mm]	57
Celková šířka pušky se sklopenou ramenní opěrou	[mm]	72
Délka hlavně	[mm]	390
Délka záměrné	[mm]	353
Celková délka bodáku	[mm]	285
Délka čepele bodáku	[mm]	175
Hmotnost pušky s plným zásobníkem a bodákem	[kg]	3,77
Hmotnost pušky bez zásobníku a bodáku	[kg]	2,91
Kapacita zásobníku	[nábojů]	30
Hmotnost prázdného zásobníku	[g]	190

Hmotnost plného zásobníku	[g]	680
Hmotnost bodáku bez pochvy	[g]	180
Hmotnost bodáku s pochvou	[g]	240
Teoretická rychlost střelby (kadence)	[výstřelů/min]	800
Bojová rychlost střelby jednotlivými ranami	[výstřelů/min]	40
Bojová rychlost střelby malými dávkami	[výstřelů/min]	120
Bojová rychlost střelby velkými dávkami	[výstřelů/min]	150
Největší dostřel	[m]	2800
Smrtící účinek střely	[m]	do 2800
Rozsah dalek hledí	[m]	100 - 800
Z hlavně lze při nepřetržité střelbě vystřelit	[nábojů]	270
Počet drážek ve vývrtu		4
Stoupání vývrtu (vpravo)	[mm/ot]	240
Počáteční rychlost střely	[m/s]	705

SEZNAM OBRÁZKŮ

1. Částečně rozebraná puška
  - A) Zásobník
  - B) Vratné ústrojí
  - C) Závěr
  - D) Nadpažbí
  - E) Píst
2. Vyjmutí zásobníku
3. Plnění zásobníku
4. Nabíjení pušky
5. Nastavení hledí
6. Vysunutí vratného ústrojí
7. Vyjmutí úderníku
8. Vyjmutí závorníku
9. Vyjmutí závory
10. Vyjmutí pístu
11. Vložení úderníku
12. Vložení závěru do pouzdra
13. Nasazení pružin
14. Nasunutí vratného ústrojí
15. Příslušenství
  - A) Horní díl vytěráku
  - B) Dolní díl vytěráku
  - C) Koudelníček
  - D) Žíněný kartáček
  - E) Chránítko ústí
  - F) Olejnička
  - G) Klíč mušky

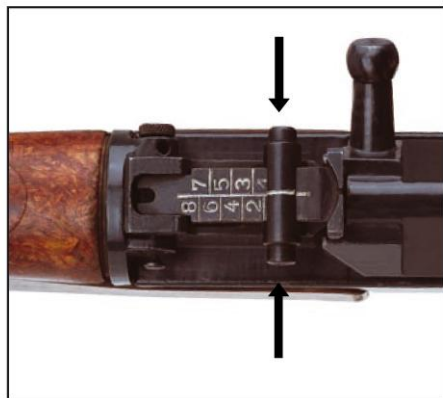
②

③

④

⑤

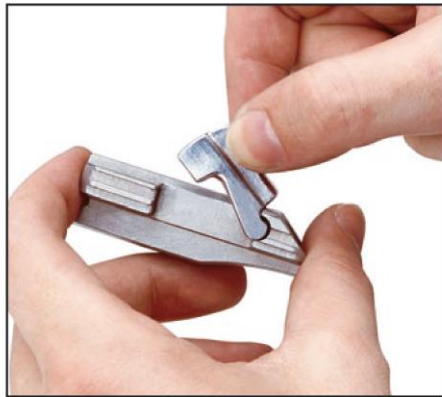
⑥

⑦

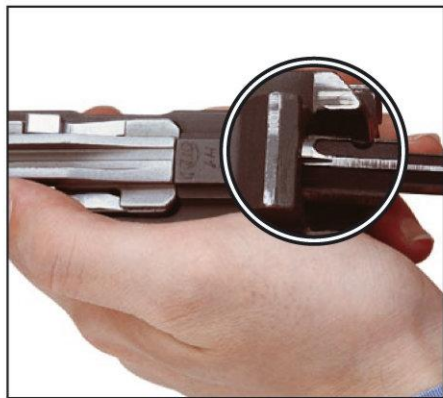
⑧

⑨

⑩

⑪

⑫

⑬

14

15